בעל שם טוב על התורה — חיי שרה

ואברהם זקן בא בימים וה' ברך את אברהם בכל. על דרך ששמעתי מאדוני אבי זקיני זללה"ה נשיו הטו את לבבו (מלכים א י"א:ד') אבל כאן וה' ברך את אברהם בכל גימטריא בן, והמשכיל יבין: (דגל מחנה אפרים פ' חיי).

שמעתי ממורי נשיו הטו לבבו, שאין לך שום תיבה בתורה שאינו סובל שני משמעות, שהוא בחינת דכר ונוקבא וכו' יעו"ש, אם כן אין לך שום דבר נברא בעולם שלא יהיה כלול מהכל, והבחירה נתונה לו להטות לאיזה בחינה שירצה, לכך נשיו הטו לבבו:(בן פורת יוסף די"ד ע"ג).

כתבתי במקום אחר בשם מורי זלה"ה ביאור פסוק לעת זקנתו של שלמה המלך עליו השלום נשיו הטו את לבבו, כי בכל תיבה יש שני פירושים, א' רחמים בחינת זכר, ב' בחינת דין, הנקרא נקבה, וזהו שאמר נשיו הטו את לבבו וכו' ודפח"ח:(בן פורת יוסף דכ"ג ע"ד).

ויאמר בא ברוך ה' וגו. ובמדרש רבתי (פרשה ס' סי' זיי"ן) על ידי ששרת אותו צדיק באמונה יצא מכלל ארור לכלל ברוך, אמר הבעל שם טוב נשמתו בגנזי מרומים, כי אפילו גוי שאכל מין מאכל שמלובש בו ניצוץ הקדוש ובכח האכילה ההוא עשה שירות לישראל, נעשה עלייה בצד מה להניצוץ ההוא, אף שאינו כל כך כמו בישראל שאכלו כו':(מאור עינים פ' מטות).

בשם הריב"ש נבג"מ. בפסוק ואבוא היום אל העין, ופירש"י ז"ל היום יצאתי והיום באתי מכאן שקפצה לו הארץ, אמר ר"א יפה שיחתן של עבדי אבות מתורתן של בנים וכו', הנה מפסוק זה גופא יוצא שם לקפיצת הארץ, וזהו פירוש היום יצאתי והיום באתי מכאן שקפצה כו', פירוש מכאן גופא מדברים אלה שבזה המאמר, והבן, וזהו פירוש יפה שיחתן של עבדי אבות כי בשיחתן רומזים סודות נפלאים עם ייחודים לקפיצת הארץ, מה שאין ביד בנים אפילו על פי תורתן.(עבודת ישראל פ' חיי).

סליק פרשת חיי בכ"ד